

7. Domy a byty

7.1. Charakteristika domovního fondu

Domy s byty tvoří v kraji 99,9 % všech domů k bydlení

Celkový počet domů v Pardubickém kraji, za které jsou publikovány a analyzovány výsledky SLDB 2011, je 128 618, z toho je 128 446 domů s byty a 172 ubytovacích zařízení bez bytu. Všechna ubytovací zařízení bez bytu jsou zařazena do kategorie „ostatní budovy“. V celkovém počtu domů k bydlení není zahrnuto dalších 99 domů, ve kterých byly sečteny obvykle bydlící osoby, ale tyto domy neslouží k bydlení (nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy, zařízení pro krátkodobé ubytování a správní úřady).

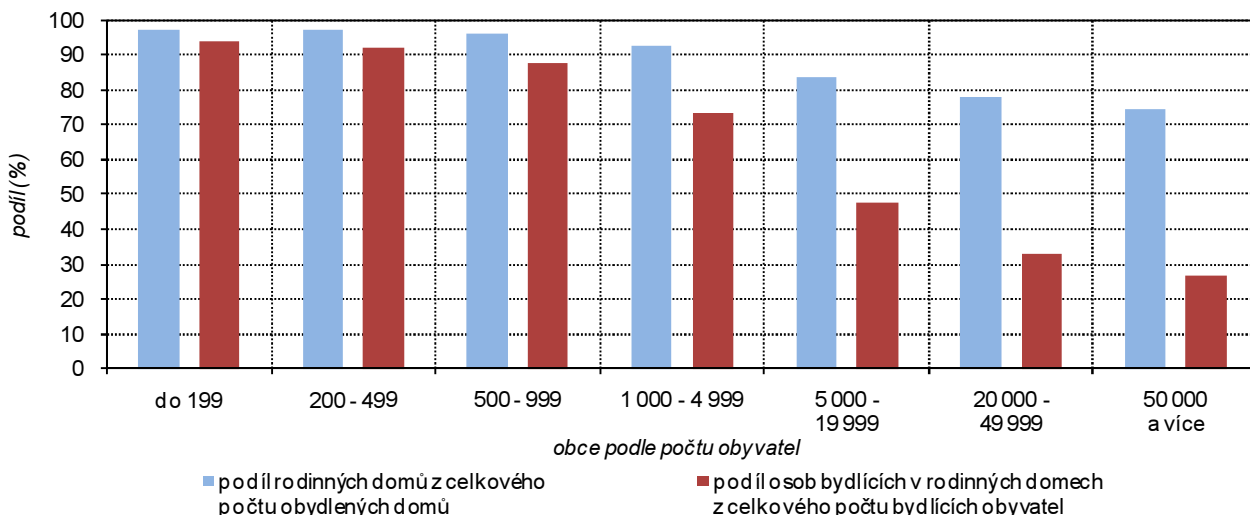
Tab. 7.1.1 Domovní fond podle velikostních skupin obcí

	Domy celkem	v tom								
		celkem	obydlené						neobydlené	
			v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
počet	%	počet	%	počet	%					
Kraj celkem	128 618	104 850	94 008	100,0	9 080	100,0	1 762	100,0	23 768	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	6 901	4 554	4 435	4,7	70	0,8	49	2,8	2 347	9,9
200 - 499	22 119	16 129	15 656	16,7	276	3,0	197	11,2	5 990	25,2
500 - 999	23 440	18 416	17 651	18,8	530	5,8	235	13,3	5 024	21,1
1 000 - 4 999	32 997	27 029	24 981	26,6	1 621	17,9	427	24,2	5 968	25,1
5 000 - 19 999	29 437	26 014	21 737	23,1	3 728	41,1	549	31,2	3 423	14,4
20 000 - 49 999	3 262	2 970	2 314	2,5	563	6,2	93	5,3	292	1,2
50 000 a více	10 462	9 738	7 234	7,7	2 292	25,2	212	12,0	724	3,0

Obydlené jsou více než čtyři pětiny domů

Rodinné domy tvoří 91,0 % všech domů, bytové domy 7,2 % a 1,8 % připadá na ostatní budovy (zejména domovy důchodců, penzióny pro důchodce, ústavy sociální péče pro postižené osoby, ubytovny a svobodárny, vysokoškolské koleje, domovy mládeže a internáty, dětské domovy). Nejvíce rodinných domů je v obcích s 1 000 – 4 999 obyvateli, bytových domů a ostatních budov ve městech s 5 000 – 19 999 obyvateli. Z celkového počtu 23 768 neobydlených domů v kraji je čtvrtina v obcích s 200 – 499 obyvateli a čtvrtina v obcích s 1 000 – 4 999 obyvateli. Obydlené domy se na celkovém počtu domů k bydlení podílejí z 81,5 %. S rostoucí velikostí obce roste i podíl obydlých domů (z 66 % v obcích do 200 obyvatel na 93 % v krajském městě).

Graf 7.1 Obydlené rodinné domy a osoby bydlící v rodinných domech podle velikostních skupin obcí

V rodinných domech žijí tři pětiny obyvatel kraje

Rodinné domy se na počtu obydlených domů v kraji podílejí z 89,7 %, v nich však bydlí pouze 60 % obyvatel kraje žijících v domech určených k bydlení. V malých obcích se podíl bydlících osob v rodinných domech příliš neliší od podílu rodinných domů na celkovém počtu domů, naproti tomu ve městech s více než 20 tis. obyvatel je podíl bydlících osob v rodinných domech o více než 45 procentních bodů nižší.

Tab. 7.1.2 Neobydlené domy s byty podle druhu a podle důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom					
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené domy s byty	23 695	100,0	23 087	100,0	120	100,0	488	100,0
z toho z důvodu:								
změna uživatele	438	1,8	407	1,8	9	7,5	22	4,5
slouží k rekreaci	12 866	54,3	12 866	55,7	-	-	-	-
přestavba domu	1 078	4,5	1 042	4,5	21	17,5	15	3,1
dosud neobydlen po kolaudaci	190	0,8	181	0,8	3	2,5	6	1,2
pozůstalostní nebo soudní řízení	280	1,2	280	1,2	-	-	-	-
nezpůsobilý k bydlení	1 598	6,7	1 525	6,6	21	17,5	52	10,7
jiný důvod	6 751	28,5	6 330	27,4	62	51,7	359	73,6

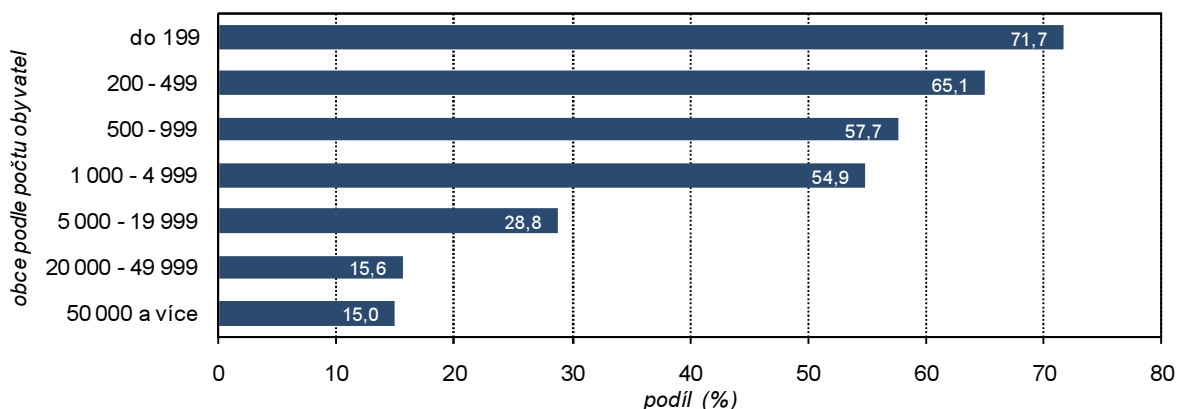
Více než polovina neobydlených domů slouží k rekreaci

Z celkového počtu 23 695 neobydlených domů s byty bylo 97,4 % rodinných domů. Zatímco neobydlené rodinné domy se podílejí na celkovém počtu rodinných domů jednou pětinou a neobydlené ostatní budovy na celkovém počtu ostatních budov téměř jednou čtvrtinou, neobydlených bytových domů bylo z celkového počtu bytových domů pouze 1,3 %. Více než polovina neobydlených rodinných domů sloužila k rekreaci. Nezpůsobilých k bydlení bylo 1,6 tis. domů, z toho rodinných domů 95 %. Významnou příčinou neobydlenosti domů byla také jejich přestavba (hlavně u bytových domů).

Nejvyšší podíl neobydlených domů je na Hlinceku a Poličsku

Z územního hlediska je nejvyšší podíl neobydlených domů ve správním obvodu ORP Hlinsko (25,6 %) a Polička (25,5 %), v obcích Svojanov, Čenkovice, Želivsko, Nová Ves u Jarošova a Vysoká. Nejnižší podíl neobydlených domů byl v SO ORP Pardubice (10,4 %) a Česká Třebová (11,6 %), v obcích Kukle (všechny domy obydlené), Nasavrky, Ráby, Linhartice a Řídký. Z měst (sídla SO ORP) byl nejvyšší podíl neobydlených domů zjištěn v Králíkách (21 %) a Hlinsku (16 %), nejnižší v Pardubicích a ve Svitavách (po 7 %).

Graf 7.2 Podíl neobydlených domů s byty sloužících k rekreaci z celkového počtu neobydlených domů podle velikostních skupin obcí

V krajském městě slouží k rekreaci 108 domů

S rostoucí velikostí obcí se snižuje podíl neobydlených domů, a to zejména vzhledem k jejich rekreačnímu využití. V malých obcích do 200 obyvatel mají v kraji rekreační využití téměř tři čtvrtiny neobydlených domů, ani v krajském městě není jejich počet zanedbatelný (108, tj. 15% podíl z neobydlených domů).

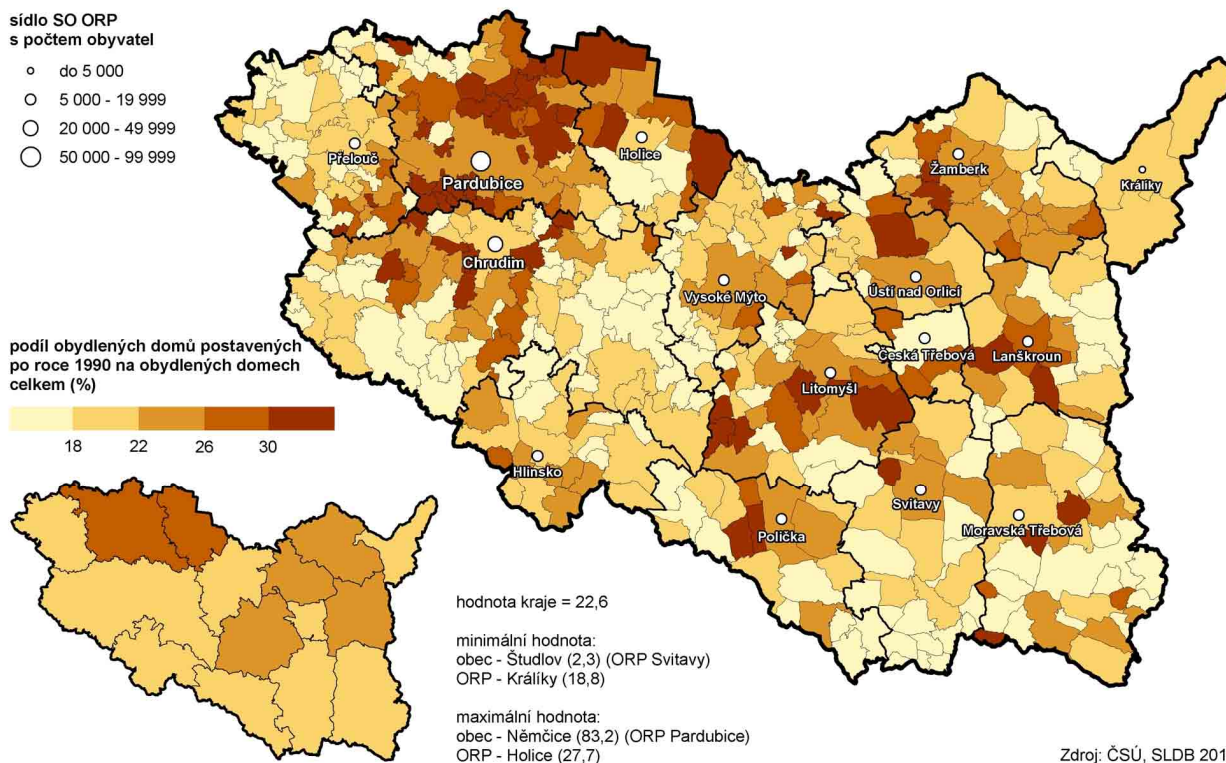
Tab. 7.1.3 Obydlené domy s byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce								Průměrné stáří domů v letech
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	
Obydlené domy s byty	104 751	12 508	15 489	7 495	10 975	19 231	13 327	11 083	12 548	47,9
%	100,0	11,9	14,8	7,2	10,5	18,4	12,7	10,6	12,0	x
v tom:										
rodinné domy	94 008	11 600	14 426	5 825	9 484	17 166	12 158	10 085	11 790	48,0
%	100,0	12,3	15,3	6,2	10,1	18,3	12,9	10,7	12,5	x
bytové domy	9 080	647	900	1 590	1 415	1 924	1 079	792	603	46,3
%	100,0	7,1	9,9	17,5	15,6	21,2	11,9	8,7	6,6	x
ostatní budovy	1 663	261	163	80	76	141	90	206	155	54,4
%	100,0	15,7	9,8	4,8	4,6	8,5	5,4	12,4	9,3	x

Průměrné stáří bytových domů je 4. nejnižší v ČR

Téměř čtyři pětiny rodinných domů stojí samostatně, 11 % tvoří řadové rodinné domy a 10 % jsou dvojdomky. Nejrozšířenější jsou rodinné domy se dvěma nadzemními podlažími (54 %), 41 % jich je jednopodlažních. Bytové domy mají nejčastěji 3 podlaží (27 %), popř. 2 podlaží (24 %). Více než 10 podlaží má 129 domů (1,4 % z úhrnu bytových domů). Průměrné stáří obydených domů s byty v kraji je 48 let, což je o 2 roky méně, než činí republikový průměr. Podílejí se na tom především bytové domy, které jsou v průměru o 6 let mladší, než je celostátní průměr (mezi kraji 4. nejnižší hodnota). Nejvíce domů (rodinných i bytových) bylo v kraji postaveno či zrekonstruováno v letech 1971 – 1980. Ostatní budovy byly nejčastěji postaveny před rokem 1920. To se projevuje jejich vyšším průměrným stářím (o 6,4 roku vyšším než u rodinných domů). Nejmenší podíl mezi rodinnými domy mají objekty z let 1946 – 1960, bytové domy se nejméně stavěly po roce 2000. Nejmenší zastoupení mezi ostatními budovami mají objekty z let 1961 – 1970.

Domy postavené po roce 1990 v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší podíly domů postavených po roce 1991 jsou v obcích v blízkosti krajského města, popř. Hradce Králové

V letech 1991 – 2011 se výstavba domů k bydlení soustředila především do okolí větších měst. V Pardubickém kraji byla intenzivní výstavba na severozápadě kraje v obcích s dobrou dostupností krajských měst Pardubic a Hradce Králové; v SO ORP Holice tvořily v roce 2011 domy mladší než 20 let 27,7 % a v SO ORP Pardubice 27,1 %. Více než polovina nových domů byla ve 4 obcích kraje: Němčice (83,2 %), Srnojedy (63,8 %), Spojil (58,3 %) a Byšť (56,5 %). Nejméně se nové domy podílejí na domovním fondu v SO ORP Králíky a Česká Třebová (po 18,8 %). Z obcí byl nejnižší podíl domů postavených po roce 1990 ve Študlově (2,3 %), Rudné (4,3 %), Mladoňovicích (4,5 %) a Nové Vsi u Jarošova (5,0 %). Z měst – sídel SO ORP – má nejstarší domovní fond (vyjádřeno průměrným stářím domů) Moravská Třebová, Česká Třebová, Králíky a Svitavy, nejmladší domovní fond je v Žamberku a Holicích.

Graf 7.3 Obydlené domy podle vlastnictví

Kraj má nadprůměrný podíl domů vlastněných fyzickými osobami

Nadprůměrný podíl domů ve vlastnictví fyzickou osobou v kraji oproti průměru ČR souvisí s tím, že je v kraji o 2,8 procentního bodu vyšší podíl rodinných domů na celkovém počtu domů v porovnání s celostátní hodnotou. Naproti tomu je zde nižší podíl domů ve vlastnictví jiných právnických osob a bytových družstev.

Tab. 7.1.4 Obydlené domy s byty podle druhu domu, stáří a vlastníka domu

	Celkem	z toho		Z celku podíl domů podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)							nezjištěno
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dřívě	1920 - 1945	1946 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Obydlené domy s byty	104 751	94 008	9 080	11,9	14,8	36,0	12,7	10,6	12,0	2,0	
v tom podle vlastníka domu:											
fyzická osoba	89 333	87 664	1 263	12,5	15,7	34,9	12,9	10,7	12,6	0,7	
obec, stát	2 710	897	1 315	15,7	13,0	23,9	5,8	22,0	16,4	3,1	
bytové družstvo	1 483	54	1 425	0,7	2,0	49,8	27,2	15,7	4,3	0,3	
jiná právnická osoba	767	338	193	24,1	15,1	30,9	9,5	10,3	9,1	0,9	
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7 826	3 969	3 840	8,3	10,6	53,4	12,2	6,4	8,2	0,9	
kombinace vlastníků	1 125	236	871	5,5	7,4	52,5	19,4	8,0	6,1	1,1	
nezjištěno	1 507	850	173	3,2	3,0	6,1	1,3	1,3	0,5	84,6	

Nejvíce bytových domů je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů

Rodinné domy jsou v kraji z více než 93 % ve vlastnictví fyzických osob. Další 4 % respondentů uvedla, že je rodinný dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů. Nejrozšířenější vlastnickou formou bytových domů je spoluvlastnictví vlastníků bytů (42 %), 16 % domů vlastní bytová družstva a 14 % domů je v komunálním či státním vlastnictví. Stejný podíl mají i domy vlastněné fyzickými osobami. Na rozdíl od domů ve vlastnictví fyzických osob, které mají z hlediska období výstavby (rekonstrukce) nadprůměrné zastoupení z období 1920 – 1946, domy ve vlastnictví obcí či státu jsou více zastoupeny z let 1991 – 2011, domy bytových družstev z let 1946 – 1990 a domy ve vlastnictví jiných právnických osob z období před rokem 1920. To, že více než polovina domů z let 1946 – 1960 je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů, případně jde o kombinaci vlastníků, je důsledkem postupné privatizace bytového fondu v bytových domech.

Tab. 7.1.5 Obydlené domy podle materiálu nosných zdí a stáří domů a podle velikostních skupin obcí

	Obydlené domy	z toho podíl domů (%) podle								Průměrné stáří domů v letech	
		materiálu nosných zdí		období výstavby nebo rekonstrukce						rodinné domy	bytové domy
		kámen, cihly, tvárnice	stěnové panely	1919 a dřívě	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Kraj celkem	104 850	91,1	2,6	11,9	32,4	18,4	12,7	10,6	12,0	48,0	46,3
v tom obce s počtem obyvatel:											
do 199	4 554	91,5	0,4	18,1	32,0	17,7	11,3	8,0	9,8	54,3	50,6
200 - 499	16 129	92,6	0,7	14,0	32,2	17,9	12,3	10,1	11,4	49,7	41,2
500 - 999	18 416	91,7	1,0	12,0	28,7	19,5	14,2	10,6	13,3	46,0	40,4
1 000 - 4 999	27 029	91,8	1,5	12,4	29,4	18,7	13,5	11,0	12,8	46,9	46,1
5 000 - 19 999	26 014	90,8	4,4	10,8	33,9	19,0	12,6	11,2	10,8	48,4	46,5
20 000 - 49 999	2 970	87,5	6,2	11,7	33,9	15,1	14,6	10,9	10,6	49,2	45,6
50 000 a více	9 738	87,0	7,0	7,6	43,9	15,4	8,7	9,4	12,9	47,8	48,3

Nejstarší domovní fond je v obcích s méně než 200 obyvateli

Nejstarší domovní fond je v kraji v obcích do 200 obyvatel, a to v rodinných i bytových domech. Naproti tomu v průměru nejmladší domy jsou v obcích s 500 – 999 obyvateli. Je to důsledek intenzivnější výstavby domů v těchto obcích po roce 2000. Větší zájem o stavbu domů zde vyvolává to, že na rozdíl od nejmenších obcí mají tyto obce již určitou základní vybavenost (ordinaci lékaře, školu, prodejnu, pohostinství). S rostoucí velikostí obce se snižuje podíl domů postavených z tradičních materiálů (cihly, kámen) ve prospěch domů ze stěnových panelů. Z panelů je v kraji postaveno 1 911, tj. 21 % všech bytových domů, z toho 43 % bylo postaveno v 70. letech 20. století. Ze stejné dekády pochází i polovina z panelů postavených rodinných domů (hlavně typ OKAL). Dřevěné nosné zdi mělo v roce 2011 více než 1 300 domů a 586 domů bylo postaveno z nepálených cihel.

Kraj má oproti průměru ČR nižší podíl domů napojených na kanalizační síť a domů vytápěných ústředním topením

Technické vybavení domů v kraji je nižší než republikový průměr u připojení na kanalizační síť (v kraji 54 % domů, průměr České republiky je téměř 63 %) a u podílu domů s ústředním vytápěním (80 % domů v kraji oproti 83 % domů v ČR). Z domů se zjištěným vybavením má v kraji vodovod 99,6 % domů, z toho 9 % z veřejné sítě. Na plyn jsou shodně jako v celé ČR napojeny dvě třetiny domů.

Kanalizační přípojku má v kraji jen polovina rodinných domů

Relativně velké rozdíly jsou v úrovni technického vybavení mezi rodinnými a bytovými domy. To je dáno především tím, že bytové domy jsou častěji stavěny ve větších obcích, kde je technická vybavenost domů všeobecně vyšší. Kanalizační přípojku má v kraji jen polovina rodinných domů, naproti tomu ji má 88 % bytových domů. Vlastní čističku odpadních vod má v kraji 3 831 domů. Napojení na plyn má 86 % bytových domů a pouze 62 % rodinných domů, přitom v obcích do 1 000 obyvatel je jich méně než polovina. Opačná situace je u podílu domů s ústředním topením (ať již s kotelnou v domě, či mimo dům). Ústřední topení má 82 % rodinných domů a pouze 59 % bytových domů. Bez ústředního vytápění jsou zejména starší domy; nemá ho 69 % bytových domů postavených do roku 1919 a 73 % domů z let 1920 – 1945.

V napojení domů na kanalizační síť zaostávají Králíky, v plynifikaci domů Žamberk

Poměrně velké rozdíly v technické vybavenosti domů jsou i mezi největšími městy v kraji. Nejvyšší podíl napojených domů na kanalizaci je v Pardubicích (93 %), Svitavách (89 %) a v Holicích (88 %), naproti tomu v Králíkách a v Moravské Třebové není napojena více než třetina domů. Nejvíce domů má připojení na plyn ve Svitavách (94 % domů), Pardubicích (93 %) a v Chrudimi (92 %). V Žamberku nemá plynovou přípojku 51 % domů, nízký podíl plynifikovaných domů je i v Poličce (62 %). Nejvyšší podíl domů s ústředním topením je v Hlinsku (84 %), Pardubicích (83 %) a v Chrudimi (82 %), zatímco v Moravské Třebové a v Lanškrouně není ústředním topením vytápěna více než čtvrtina domů.

7.2. Charakteristika bytového fondu

V kraji převažují byty v rodinných domech, ...

Z celkového počtu 233 798 bytů, které byly v roce 2011 sečteny v Pardubickém kraji, jich bylo 196 288 obydleno. Na bytovém fondu ČR se kraj podílí 4,9 %. Více než 55 % obydlených bytů je v rodinných domech a 43 % v bytových domech. Vzhledem k celostátnímu průměru je podíl bytů v rodinných domech vyšší o 11,8 procentního bodu a je mezi kraji čtvrtý nejvyšší (po Středočeském kraji, Kraji Vysočina a Zlínském kraji). Naproti tomu v Hlavním městě Praze dominují byty v bytových domech (téměř 86 %).

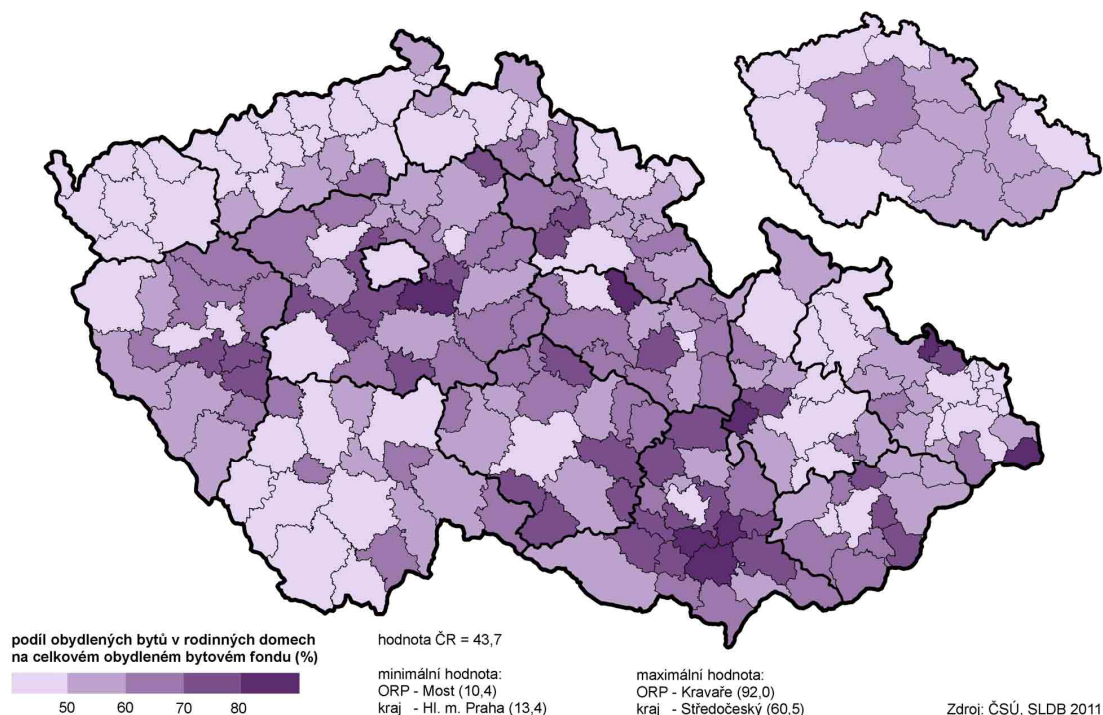
Tab. 7.2.1 Bytový fond podle velikostních skupin obcí

	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
			v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech	
Kraj celkem	233 798	196 288	55,5	43,0	37 510	79,7	17,8	16,0
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	8 078	5 370	93,7	5,3	2 708	97,5	2,0	33,5
200 - 499	26 752	19 533	92,2	6,6	7 219	96,0	2,8	27,0
500 - 999	30 083	23 500	86,9	11,6	6 583	94,4	4,4	21,9
1 000 - 4 999	49 460	40 372	70,7	27,3	9 088	82,6	13,4	18,4
5 000 - 19 999	67 501	59 641	42,9	55,6	7 860	62,8	33,7	11,6
20 000 - 49 999	10 348	9 458	27,6	71,2	890	45,8	51,1	8,6
50 000 a více	41 576	38 414	22,5	76,0	3 162	40,0	57,5	7,6

... v bytových domech jich je nejvíce v obcích nad 5 tis. obyvatel

S rostoucí velikostí obcí se zvyšuje podíl obydlených bytů v bytových domech a klesá podíl neobydlených bytů na celkovém počtu bytů. Zatímco největší počet obydlených bytů je v obcích s 5 – 20 tis. obyvateli, nejvíce neobydlených bytů je v obcích s 1 – 5 tis. obyvateli. V obcích do 5 tis. obyvatel převažují obydlené byty v rodinných domech nad byty v bytových domech, ve větších obcích je to naopak. Neobydlené byty v bytových domech mají převahu nad byty v rodinných domech až v obcích nad 20 tis. obyvatel.

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

Mezi SO ORP má nejvyšší podíl bytů v rodinných domech Holicko a Litomyšlsko

Mezi správními obvody ORP v kraji má nejvyšší podíl obydlených bytů v rodinných domech SO ORP Holice (81,7 %) a SO ORP Litomyšl (73,7 %). V 70 obcích kraje jsou byty pouze v rodinných domech. Naproti tomu v SO ORP Pardubice se na obydleném bytovém fondu podílejí byty v rodinných domech z 37,2 % a v SO ORP Česká Třebová ze 46,7 %. Z obcí mají méně než čtvrtinu bytů v rodinných domech v Pardubicích (22,5 %) a v Prachovicích (24,2 %).

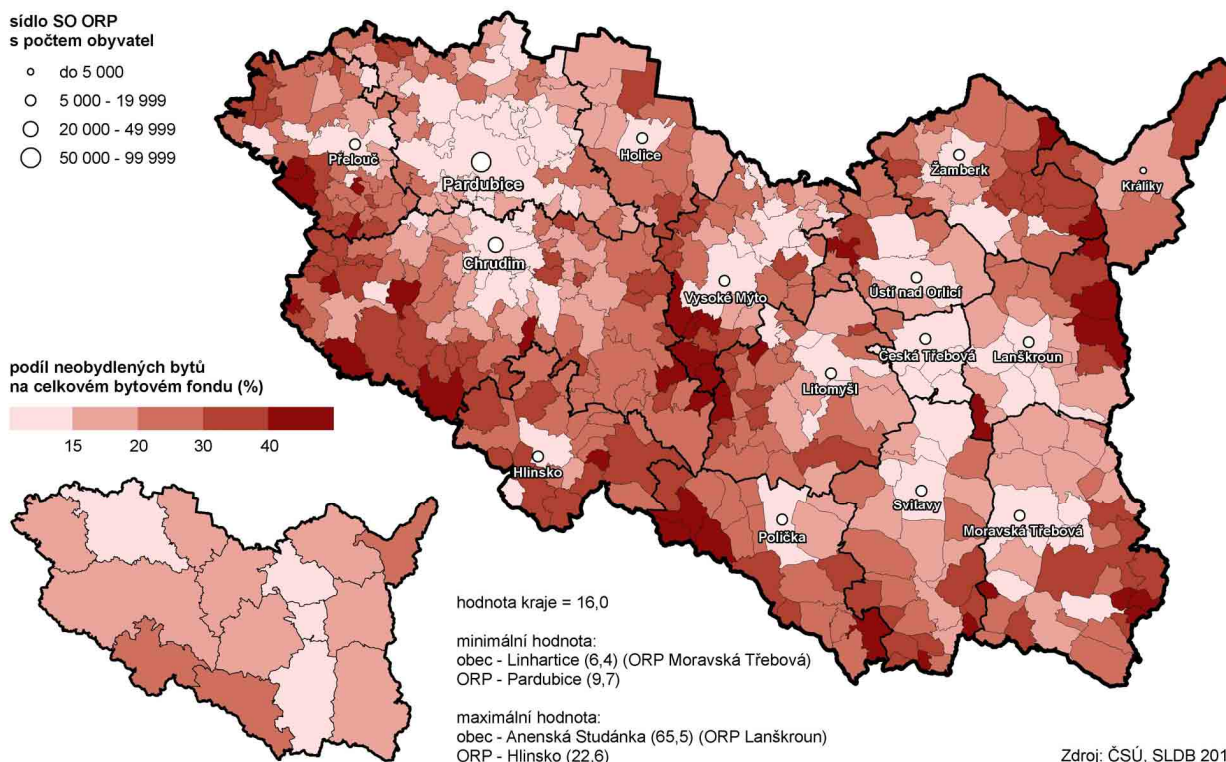
Tab. 7.2.2 Neobydlené byty podle druhu domu a důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom				Z celku neobydlené byty v obydlených domech			
			v obydlených domech		v neobydlených domech		rodinných		bytových	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené byty	37 510	100,0	12 604	100,0	24 906	100,0	6 076	100,0	6 081	100,0
z toho z důvodu:										
změna uživatele	974	2,6	485	3,8	489	2,0	107	1,8	365	6,0
slouží k rekreaci	12 722	33,9	395	3,1	12 327	49,5	272	4,5	121	2,0
přestavba bytu	1 847	4,9	735	5,8	1 112	4,5	357	5,9	371	6,1
dosud neobydlen po kolaudaci	342	0,9	132	1,0	210	0,8	71	1,2	60	1,0
pozůstalostní nebo soudní řízení	423	1,1	143	1,1	280	1,1	82	1,3	61	1,0
nezpůsobilý k bydlení	2 014	5,4	343	2,7	1 671	6,7	270	4,4	70	1,2
jiný důvod	13 913	37,1	7 521	59,7	6 392	25,7	3 604	59,3	3 559	58,5

Šestina bytů v kraji není obydlena

Neobydlených bytů bylo v roce 2011 v kraji 37 510, z toho třetina v obydlených domech. Podílem 16,0 % neobydlených bytů se kraj řadí v mezikrajském srovnání na 6. místo (nejvyšší podíl je 19,8 % v Jihočeském kraji) a republikový průměr překračuje o 2,3 procentního bodu. Více než třetina neobydlených bytů slouží k rekreaci, přitom v neobydlených domech je podíl výrazně vyšší. Vzhledem k tomu, že u poloviny neobydlených bytů nebyl důvod neobydlenosti blíže specifikován či vůbec nebyl uveden, je třeba považovat tyto informace pouze za orientační (zejména u neobydlených bytů v obydlených domech).

Neobydlené byty v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší podíl neobydlených bytů má Hlinecko a Poličsko

Z územního hlediska je nejvyšší podíl neobydlených bytů ve správním obvodě ORP Hlinecko (22,6 %), Polička (22,5 %) a Králíky (21,1 %), z obcí v Anenské Studánce, Svojanově a v Nové Vsi u Jarošova. Nejnižší podíl neobydlených bytů byl zjištěn v SO ORP Pardubice (9,7 %) a SO ORP Česká Třebová (10,7 %), z obcí v Linharticích, Rybitví a v Zářecké Lhotě.

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a vlastnictví domu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	107 924	55,0	101 798	93,5	5 636	6,7	490	16,4
obec, stát	15 723	8,0	1 062	1,0	13 048	15,5	1 613	53,8
bytové družstvo	17 602	9,0	66	0,1	17 528	20,8	8	0,3
jiná právnická osoba	1 637	0,8	401	0,4	926	1,1	310	10,3
spoluvlastnictví vlastníků bytů	40 593	20,7	4 274	3,9	36 299	43,0	20	0,7
kombinace vlastníků	10 107	5,1	337	0,3	9 743	11,5	27	0,9
nezjištěno	2 702	1,4	940	0,9	1 234	1,5	528	17,6

Převažují obydlené byty vlastněné fyzickými osobami

V mezikrajském srovnání má Pardubický kraj čtvrtý nejvyšší podíl bytů v domech ve vlastnictví fyzických osob, průměr ČR je překročen o 8,8 procentního bodu. Tato skutečnost bezprostředně souvisí s nadprůměrným podílem bytů v rodinných domech, u kterých je vlastnictví fyzickými osobami dominantní (v kraji 93,5 %). U bytů v bytových domech mají nejvyšší zastoupení byty v domech spoluvlastněných vlastníky bytů, následují byty v domech patřících bytovým družstvům. Z téměř 3 000 bytů v ostatních budovách je více než polovina v domech vlastněných obcemi či státem.

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
v tom podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	88 567	45,1	87 666	80,5	653	0,8	248	8,3
v osobním vlastnictví	35 138	17,9	22	0,0	35 097	41,6	19	0,6
jiné bezplatné užívání	9 406	4,8	9 134	8,4	224	0,3	48	1,6
nájemní	35 193	17,9	4 364	4,0	28 989	34,3	1 840	61,4
družstevní	13 933	7,1	46	0,0	13 884	16,4	3	0,1
jiný důvod užívání bytu	2 189	1,1	1 339	1,2	760	0,9	90	3,0
nezjištěno	11 862	6,0	6 307	5,8	4 807	5,7	748	25,0

V bytových domech je více bytů v osobním vlastnictví než bytů nájemních

Struktura bytů podle právního důvodu jejich užívání je též do značné míry ovlivněna podílem bytů v rodinných domech na celkovém počtu bytů. V kraji je 45,1 % bytů ve vlastním domě, to je o 9,3 procentního bodu nad republikovým průměrem. Téměř shodný je v kraji počet nájemních bytů a bytů v osobním vlastnictví, přitom v ČR převažuje zastoupení nájemních bytů (vliv Hlavního města Prahy a Moravskoslezského kraje). Nejvíce nájemních bytů v kraji (42 %) je v domech vlastněných obcemi či státem, 18 % v domech fyzických osob, 18 % v družstevních domech a 13 % v domech ve společném vlastnictví vlastníků bytů. Většina (85 %) bytů v osobním vlastnictví je v kraji v domech spoluvlastněných vlastníky bytů, zbytek připadá především na domy s kombinací vlastníků. Podprůměrný je v kraji podíl družstevních bytů. Tři čtvrtiny z nich jsou v domech vlastněných bytovými družstvy a zbytek v domech s kombinací vlastníků.

Tab. 7.2.5 Obydlené byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty	196 288	15 905	22 142	17 296	25 235	45 137	27 769	21 059	18 674
%	100,0	8,1	11,3	8,8	12,9	23,0	14,1	10,7	9,5
v tom:									
v rodinných domech	108 878	13 038	16 635	6 662	11 466	21 429	13 991	11 431	12 622
%	100,0	12,0	15,3	6,1	10,5	19,7	12,9	10,5	11,6
v bytových domech	84 414	2 513	5 303	10 515	13 670	23 465	13 468	9 061	5 475
%	100,0	3,0	6,3	12,5	16,2	27,8	16,0	10,7	6,5
v ostatních budovách	2 996	354	204	119	99	243	310	567	577
%	100,0	11,8	6,8	4,0	3,3	8,1	10,3	18,9	19,3

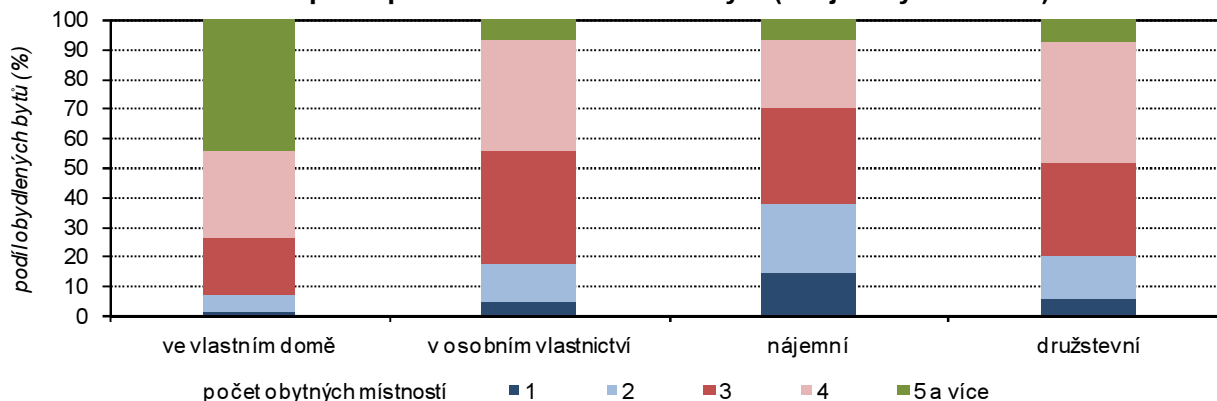
Nejvíce bytů je z let 1971 - 1980

Téměř čtvrtina obydlených bytů v kraji byla postavena (rekonstruována) v letech 1971 – 1980. V té době vrcholila výstavba bytových domů, zejména panelových sídlišť ve městech; z 23 465 bytů v bytových domech z let 1971 – 1980 jich je 68 % v panelových domech. Ze stejného období pochází i pětina všech bytů v rodinných domech. Po roce 2000 se ve větším rozsahu stavěly budovy, které nesloužily pouze k bydlení. V kategorii ostatní budovy spadá do období 2001 – 2011 pětina bytů, přitom v bytových domech je to jen 6,5 % bytů.

V kraji převažují byty se 4 a více obytnými místnostmi

Z celkového počtu obydlených bytů v kraji jich nemá kuchyni či kuchyňský kout 2,5 tis., tj 1,3 %. Čtyři pětiny bytů mají kuchyň větší než 8 m². Na rozdíl od předchozích sčítání se tyto větší kuchyně počítají do celkového počtu obytných místností. Obdobně jako v celé ČR jsou v obydleném bytovém fondu v kraji nejvíce zastoupeny byty se čtyřmi obytnými místnostmi. Vyšší podíl bytů v rodinných domech v kraji vede k tomu, že je zde oproti průměru ČR vyšší podíl větších bytů (o 2,6 procentního bodu u bytů s 5 a více obytnými místnostmi a o 1,0 procentního bodu u bytů se 4 místnostmi). Při SLDB 2011 byl zjišťován i počet obytných místností menších než 8 m². Jejich počet 102,5 tis. v kraji znamená, že zde v průměru na 1 byt připadalo 0,5 obytné místnosti s plochou 4,0 - 7,9 m². Nejčastěji se menší místnosti vyskytovaly v bytech s jednou větší obytnou místností (měly v průměru 0,8 další malé obytné místnosti).

Graf 7.4 Obydlené byty podle počtu obytných místností s plochou 8 m² a více a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

Nájemní byty mají v průměru méně obytných místností

Téměř polovina obydlených bytů ve vlastním domě má 5 a více obytných místností (s plochou 8 m² a více), zatímco 1 obytnou místnost má jen 1,7 % bytů. Na 1 byt ve vlastním domě připadá v průměru 4,4 obytné místnosti, tj. o 0,6 místnosti více, než je průměr všech obydlených bytů v kraji. Příliš se neliší struktura bytů v osobním vlastnictví a družstevních bytů. Podíl bytů s 1 obytnou místností je zde menší než 6 %, podíl bytů s 5 a více místnostmi je cca 7 %. V družstevních bytech je však mírně vyšší podíl bytů se 4 místnostmi. Shodný je však průměrný počet obytných místností – 3,3. Nájemní byty v kraji mají v průměru 2,9 obytné místnosti, přitom 1 obytnou místnost má 14 % nájemních bytů a jen 7 % bytů má 5 a více obytných místností.

Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle velikosti bytu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	196 288	4,9	10,9	25,2	28,5	23,9
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	5 370	2,4	8,5	24,5	27,6	30,4
200 - 499	19 533	2,5	7,7	22,7	27,5	33,8
500 - 999	23 500	2,8	8,2	22,3	27,6	33,7
1 000 - 4 999	40 372	4,5	9,1	23,0	27,7	29,7
5 000 - 19 999	59 641	4,8	12,8	27,4	28,4	19,9
20 000 - 49 999	9 458	5,6	13,6	23,8	32,7	17,0
50 000 a více	38 414	8,0	12,7	27,9	29,6	13,5

Třetina bytů v obcích s 200 – 999 obyvateli má 5 a více obytných místností

Nejnižší podíl bytů s 1 obytnou místností je v kraji v nejmenších obcích, se 2 místnostmi v obcích s 200 – 499 obyvateli a se 3 místnostmi v obcích s 500 – 999 obyvateli. Naproti tomu nejvyšší podíl bytů se 3 obytnými místnostmi je v krajském městě, se 4 místnostmi v Chrudimi (jediném zástupci v kategorii obcí s 20 – 50 tis. obyvateli) a s 5 a více místnostmi v obcích s 200 – 999 obyvateli. V průměru připadá v kraji na 1 obydlí byt 3,8 obytné místnosti s plochou 8 m² a více. Nad tímto průměrem jsou byty v obcích do 5 tis. obyvatel, z obcí mají nejvíce obytných místností na byt Třebosice (5,1), Srch (5,0), Spořil a Rabštejnská Lhota (v obou 4,9). Pod krajským průměrem se pohybuje průměrný počet místností ve městech, nejnižší je v Pardubicích a Chvaleticích (v obou 3,4 obytné místnosti na byt) a z ostatních obcí v Želivsku (3,1), Rudolticích (3,2), Rybitví a Vlčkově (v obou 3,4).

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle stáří a druhu domu a podle velikosti bytu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Rodinné domy									
Obydlené byty	108 878	13 038	16 635	6 662	11 466	21 429	13 991	11 431	12 622
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	1,9	3,6	2,2	2,3	1,6	1,4	1,4	1,8	1,3
2	6,5	13,2	9,1	8,1	6,5	4,3	3,5	4,6	3,6
3	20,5	27,7	26,3	30,2	26,7	19,6	14,0	14,1	10,5
4	27,6	27,7	30,9	28,4	30,5	33,0	26,0	24,1	18,3
5 a více	38,4	22,3	26,7	26,3	31,1	38,5	51,4	50,7	60,7
Bytové domy									
Obydlené byty	84 414	2 513	5 303	10 515	13 670	23 465	13 468	9 061	5 475
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	8,0	10,4	7,7	4,0	7,8	7,2	7,1	12,9	13,6
2	16,5	21,1	29,2	13,2	9,8	14,2	15,4	23,5	25,7
3	31,7	32,0	29,6	53,1	40,9	28,6	21,2	18,9	30,1
4	30,1	15,5	14,5	19,8	32,0	38,2	38,0	29,0	15,9
5 a více	5,7	6,1	4,8	3,1	3,0	5,5	11,4	5,6	4,8

Byty v rodinných domech v kraji mají nejčastěji 5 a více obytných místností, byty v bytových domech jen 3

Obydlené byty v rodinných domech mají v kraji v průměru 4,3 obytných místností, zatímco byty v bytových domech o 1,2 obytné místnosti méně. Zastoupení bytů s 1 obytnou místností je v rodinných domech čtyřikrát menší než v bytových domech, zatímco zastoupení bytů s 5 a více místnostmi je v rodinných domech téměř 7x vyšší než v bytových domech. V rodinných domech je tato skupina největších bytů nejpočetnější. Naproti tomu v bytových domech má nejvíce bytů 3 obytné místnosti. Z hlediska období výstavby se byty v rodinných domech stavěly s nejvíce obytnými místnostmi po roce 2000, v bytových domech v období 1981 – 1990.

K ohřevu teplé vody využívalo v roce 2011 sluneční energii jen 475 domácností

Technická vybavenost bytů v kraji mírně zaostává za republikovým průměrem. Plyn je zaveden do 67,5 % bytů (z celkového počtu bytů se zjištěným vybavením), což je o 1,2 procentního bodu pod průměrem ČR. Podíl bytů s vodovodem se téměř neliší od celostátní úrovně (99,6 %), bytů s teplou vodou je však v kraji 97,7 %, tedy o 0,5 procentního bodu méně než v celé ČR. Nejrozšířenějším zdrojem teplé vody je elektrický ohřivač (38 % bytů), následuje plynový ohřivač (27 %), zdroj mimo budovu (23 %) a jiný či kombinovaný zdroj (5 %). Solární energie byla v roce 2011 využívána k ohřevu teplé vody pouze ve 475 bytech (tj. v 0,2% bytů se zjištěnou vybaveností).

Kraj má v rámci ČR nejnižší podíl bytů napojených na kanalizační síť

Největší zápornou odchylku (9,6 procentního bodu) má kraj u podílu bytů s napojením na kanalizační síť; hodnota 70,1 % napojených bytů je mezi kraji nejnižší. Naproti tomu podíl bytů s připojením na žumpu či jímku je v mezikrajském srovnání nejvyšší (27,0 % při průměru ČR 18,6 %). Poměrně málo je v kraji rozšířená vlastní čistička odpadních vod; je na ni napojeno méně než 3 % bytů. Vlastní splachovací záchod nemá v kraji 4 108 bytů (se zjištěným vybavením), z toho tzv. „suchý záchod“ má 3 234 bytů. Vlastní koupelnu či sprchový kout nemá 2 687 bytů, z toho obyvatelé 1 757 bytů nemají koupelnu ani sprchový kout vůbec k dispozici. Vybavenost bytů vlastním WC (97,8 %) tak zaostává za průměrem ČR o 0,6 procentního bodu a vybavenost vlastní koupelnou (98,6 %) se téměř neliší od republikového průměru.

Tab. 7.2.8 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%) ¹⁾						
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	teplá voda	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vlastní splachovací záchod	vlastní koupelna, sprchový kout
Rodinné domy								
Kraj celkem	108 878	62,5	99,4	96,3	51,1	44,8	96,3	97,7
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	5 030	41,0	98,8	92,4	13,4	81,4	93,5	96,5
200 - 499	18 018	48,1	99,2	94,6	23,9	69,9	94,5	97,0
500 - 999	20 431	48,7	99,4	95,8	31,1	62,9	95,7	97,6
1 000 - 4 999	28 541	62,7	99,4	96,4	50,0	45,1	96,3	97,8
5 000 - 19 999	25 604	74,3	99,7	97,7	77,3	21,3	97,5	98,0
20 000 - 49 999	2 606	91,5	99,7	98,0	81,7	14,8	99,0	98,7
50 000 a více	8 648	93,2	99,9	98,8	91,7	7,8	98,9	99,1
Bytové domy								
Kraj celkem	84 414	74,6	99,9	99,6	94,3	4,5	99,8	99,6
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	282	37,8	100,0	98,0	13,6	80,3	98,8	99,6
200 - 499	1 296	50,5	100,0	98,8	41,1	47,7	99,8	99,8
500 - 999	2 728	49,2	100,0	99,1	49,5	33,2	99,4	99,5
1 000 - 4 999	11 019	64,3	99,9	99,3	84,2	12,3	99,6	99,2
5 000 - 19 999	33 160	72,8	99,9	99,6	98,2	1,8	99,7	99,7
20 000 - 49 999	6 733	83,8	100,0	99,3	98,4	1,5	99,9	99,4
50 000 a více	29 196	82,0	100,0	99,8	99,9	0,1	99,9	99,8

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

Na kanalizační síť je v obcích do 500 obyvatel napojena méně než čtvrtina bytů

Významné rozdíly v technické vybavenosti bytů jsou v kraji jak mezi byty v rodinných a bytových domech, tak z hlediska velikosti obcí. Obecně je vyšší vybavenost bytů v bytových domech a s rostoucí velikostí obcí roste vybavenost bytů v rodinných i bytových domech. Méně než polovina bytů má plyn zaveden v obcích do 1 000 obyvatel. V obcích s více než 5 tis. obyvateli jsou častěji napojeny na plyn byty v rodinných domech. Většina ze 4 186 bytů v kraji bez teplé vody je koncentrována v rodinných domech v malých obcích. Dosud probíhalo budování kanalizace a jejího napojení na čistírnu odpadních vod především ve větších obcích, proto zůstává v kraji více než polovina bytů v obcích do 1 000 obyvatel bez napojení na kanalizační síť. Zatímco podíl bytů v bytových domech s vlastním WC a koupelnou se v kraji blíží ke stu procent,

má v obcích do 200 obyvatel v rodinných domech vlastní splachovací záchod jen 93,5 % bytů a vlastní koupelnu či sprchový kout 96,5 % bytů.

Nízký podíl bytů je napojen na kanalizační síť v Králikách

Mezi městy, sídly SO ORP, jsou značné rozdíly zejména v podílu bytů napojených na plyn a na kanalizační síť. Nejvyšší podíl obydlených bytů s plynovou přípojkou mají Svitavy (89 %) a Chrudim (86 %). Naproti tomu nejmenší podíl byl zjištěn v Žamberku (40 %) a v Poličce (52 %). Nejvyšší podíl bytů napojených na kanalizační síť mají Pardubice (98 %), Chrudim a Svitavy (obě města 94 %). Méně než tři čtvrtiny bytů jsou na kanalizační síť napojeny v Králikách.

Tab. 7.2.9 Obydlené byty podle způsobu vytápění a druhu domu

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění (%)							
		ústřední topení				etážové topení		kamna	
		celkem	z toho			celkem	z toho na plyn	celkem	z toho na plyn
			kotelna mimo dům	kotelna v domě					
			celkem	z toho na plyn					
Obydlené byty	196 288	78,4	24,8	53,1	33,6	9,7	7,9	8,8	2,6
v tom:									
v rodinných domech	108 878	82,1	0,7	81,1	48,2	4,6	3,0	10,0	2,0
v bytových domech	84 414	73,9	56,1	17,1	14,4	16,3	14,3	7,2	3,6
v ostatních budovách	2 996	69,9	16,9	51,7	42,3	6,5	4,4	6,4	0,9

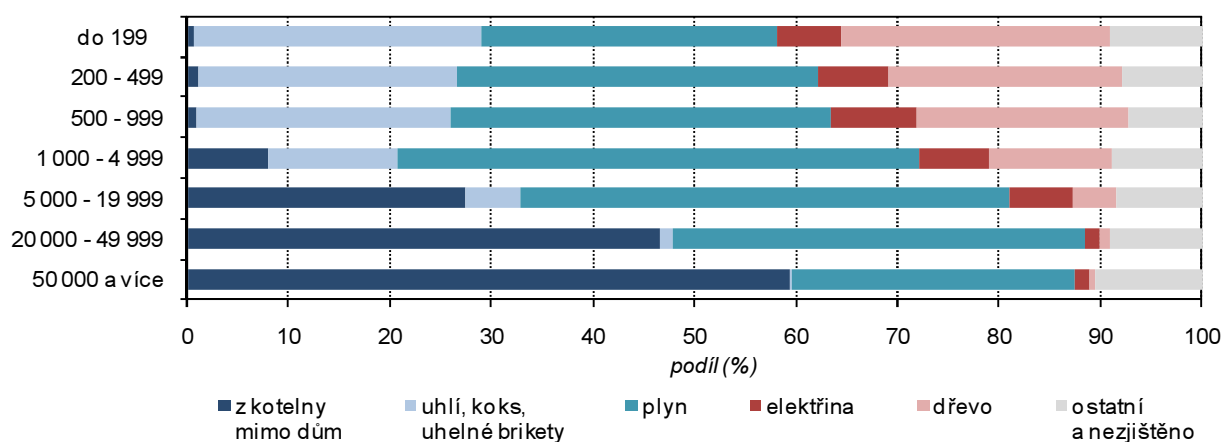
Ústřední topení slouží k vytápění téměř 80 % bytů

Téměř čtyři pětiny bytů v kraji jsou vytápěny ústředním topením. Jen necelá třetina z těchto bytů je vytápěna z kotelny umístěné mimo dům. U bytů v bytových domech je však jejich podíl více než dvoutřetinový. V malých obcích do 200 obyvatel je podíl bytů s ústředním topením 74 %, zatímco v krajském městě je to 87 %. Etážové vytápění má desetina bytů v kraji, nejvyšší podíl takto vytápěných bytů je v obcích s 5 – 20 tisíci obyvateli (15 %), v obcích do 500 obyvatel je to jen 5 %. V obcích do 200 obyvatel je nejvyšší podíl bytů vytápěných kamny (více než 14 %).

Nejvíce bytů je v kraji vytápěno plynem

Z hlediska energie používané k vytápění bytů v kraji je nejvíce zastoupen plyn (více než 40 %). Necelá čtvrtina bytů je vytápěna ze zdroje mimo dům, přičemž v tomto případě není známo, z čeho je teplo vyráběno; zejména je to uhlí (elektrárny) a plyn (především menší teplárny a blokové kotelny). I přes pokles jsou i nadále k vytápění využívána pevná fosilní paliva (uhlí, koks a uhelné brikety); jimi je vytápěno 11 % bytů. Zvyšuje se počet bytů vytápěných dřevem popř. dřevěnými briketami (v kraji na více než 9 % bytů, v ČR 7 %).

Graf 7.5 Obydlené byty podle energie používané k vytápění podle velikostních skupin obcí

V nejmenších obcích je dřevem vytápěna čtvrtina bytů

V obcích do 200 obyvatel je podíl bytů vytápěných plynem podprůměrný (29 %), zato je zde nejvyšší podíl bytů, které využívají uhlí (28 %) a dřevo (26 %). Nejvyšší podíl bytů vytápěných elektřinou je v obcích s 500 – 999 obyvateli (téměř 9 %), přitom krajský průměr je o třetinu nižší.

7.3. Úroveň bydlení

V kraji je nadprůměrný podíl standardních bytů

Na rozdíl od předchozích sčítání, kdy byla kvalita bytů charakterizována čtyřmi kategoriemi (I. – IV.), byl bytový fond v roce 2011 tříděn na byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Pro nedostatek relevantních dat nebyly v kraji podle typu zatříděny 4 tisíce obydlených bytů. V porovnání s celostátním průměrem je v kraji podíl standardních bytů vyšší o 1,5 procentního bodu. Více jsou zde zastoupeny byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Nadprůměrný je v kraji podíl standardních bytů v bytových domech, a to s ústředním topením a úplným příslušenstvím. Naproti tomu výrazně pod průměrem je podíl standardních bytů v ostatních budovách. Právě v těchto domech je nejvyšší podíl bytů s nezjištěnou kvalitou (jedna šestina bytů v ostatních budovách).

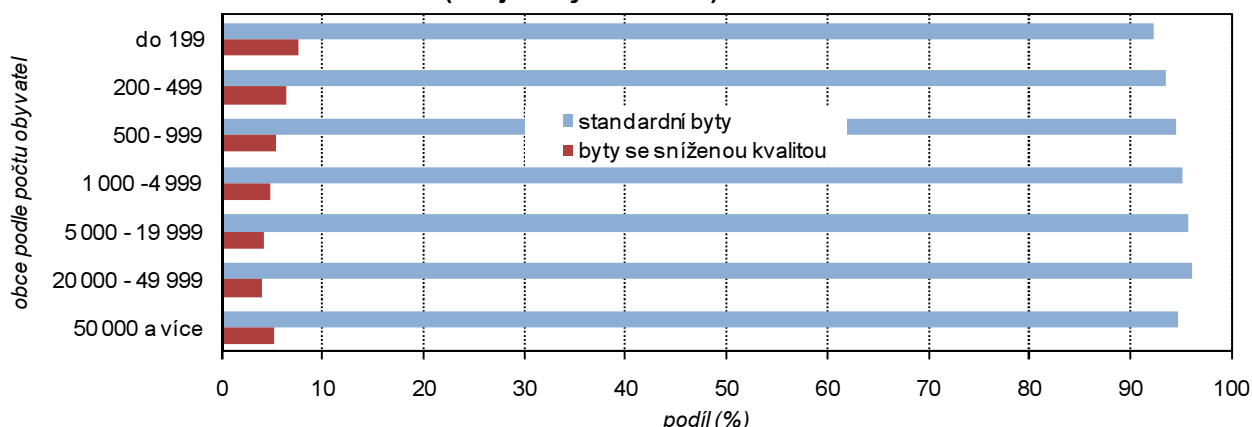
Tab. 7.3.1 Obydlené byty podle druhu domu a podle typu (kvality) bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
z toho podle typu (kvality):								
byty standardní celkem	182 657	93,1	101 214	93,0	79 199	93,8	2 244	74,9
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	171 716	87,5	93 081	85,5	76 516	90,6	2 119	70,7
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	2 119	1,1	1 667	1,5	413	0,5	39	1,3
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	8 822	4,5	6 466	5,9	2 270	2,7	86	2,9
byty se sníženou kvalitou	9 633	4,9	5 858	5,4	3 520	4,2	255	8,5

Nízký podíl bytů se sníženou kvalitou je u bytů družstevních a v osobním vlastnictví

Značné rozdíly jsou v kraji v podílu bytů se sníženou kvalitou z hlediska právního důvodu užívání bytu. Byty nižší kvality se téměř nevyskytují mezi družstevními byty ani mezi byty v osobním vlastnictví. Podprůměrný je podíl bytů se sníženou kvalitou i u nájemních bytů a bytů ve vlastním domě. Naproti tomu sníženou kvalitou má více než polovina bytů s nezjištěným právním důvodem užívání bytu. Z toho lze vyvodit, že zařazení cca dvou třetin bytů do kategorie bytů se sníženou kvalitou není jednoznačné, protože šlo o přiřazení na základě neúplných údajů.

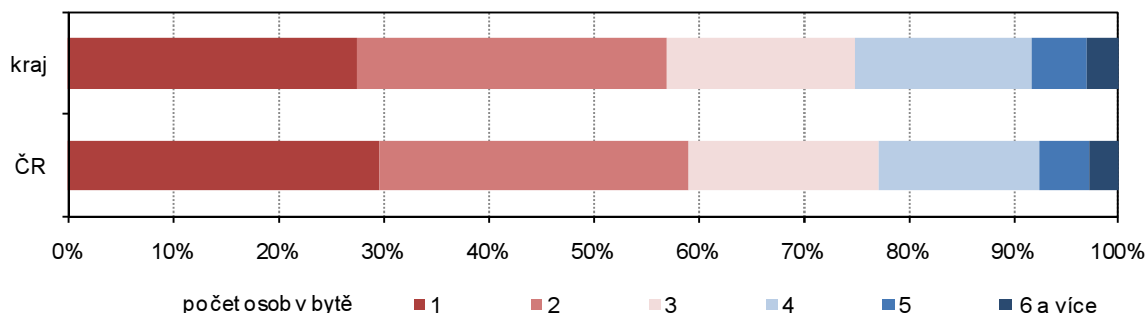
Graf 7.6 Obydlené byty podle typu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou je v nejmenších obcích

Z hlediska velikosti obcí je nejmenší podíl bytů se sníženou kvalitou ve městech s 5 – 50 tis. obyvateli, nejvyšší v nejmenších obcích a v krajském městě. Z územního hlediska je výrazně nadprůměrný podíl bytů se sníženou kvalitou ve správních obvodech ORP Moravská Třebová a Králíky. Nejpříznivější situace je ve správních obvodech ORP Ústí nad Orlicí, Lanškroun a Žamberk.

Graf 7.7 Obydlené byty podle počtu osob v bytě

Nejvíce bytů je obydleno dvěma osobami

Oproti celostátnímu průměru je v kraji o 2 procentní body méně bytů obydlených jen jednou osobou, nadprůměrný je podíl bytů obydlených 4 a 5 osobami. Nejvíce bytů v kraji je obydleno dvěma osobami (29 %). V bytech s 1 obytnou místností žije nejčastěji 1 osoba (62 % bytů), jednou osobou je též obydlena téměř polovina (48 %) bytů se 2 obytnými místnostmi. Byty se 3 a 4 místnostmi obývají nejčastěji 2 osoby, byty s 5 a více místnostmi nejčastěji 4 osoby. Nejvíce bytů (28,5 %) má 4 obytné místnosti, přitom nejvíce jednotlivců (15 547) žije v bytech se 3 místnostmi, 2 a 3 osoby jsou nejčastěji v bytech se 4 místnostmi, 4 a více osob v bytech s 5 a více místnostmi. Nejvíce osob (30,5 %) však bydlí v bytech s 5 a více místnostmi.

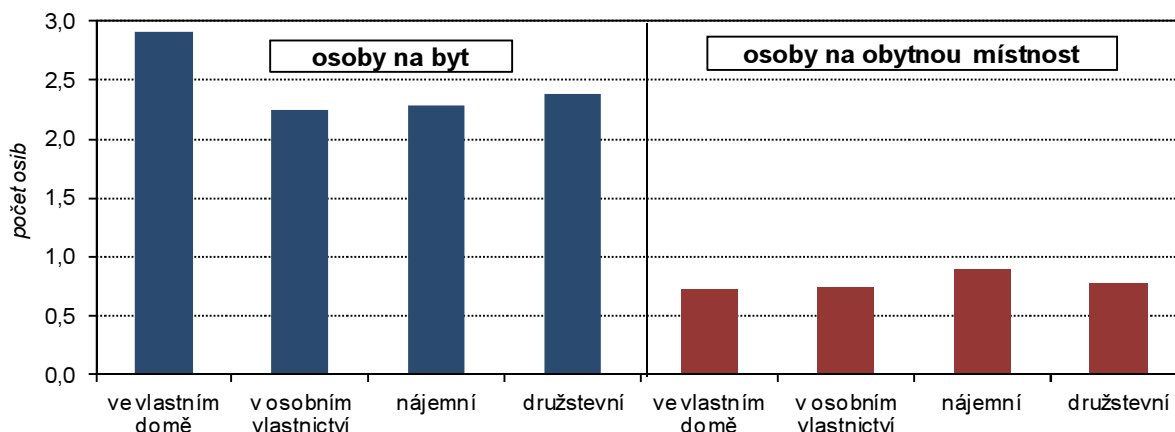
Tab. 7.3.2 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlených bytech podle druhu domu

	Bydlící osoby v bytech		Obytné místnosti 8 m ² a více		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Plocha bytů (tis. m ²)		Obytná plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		celková	obytná	na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	498 743	2,54	693 258	3,78	0,76	15 822	11 826	66,5	32,3
v tom:									
v rodinných domech	303 832	2,79	444 415	4,30	0,72	10 553	7 757	77,8	34,9
v bytových domech	188 525	2,23	242 876	3,13	0,80	5 121	3 959	52,2	28,9
v ostatních budovách	6 386	2,13	5 967	2,68	0,95	148	110	51,1	28,1

Velikost bytů je v kraji nadprůměrná, průměrný počet osob na byt je též vyšší

Obydlené byty v kraji jsou oproti průměru ČR větší o 2,3 m² celkové plochy, o 1,2 m² obytné plochy a mají o 0,08 obytné místnosti (větší než 8 m²) na 1 byt více. Vzhledem k tomu, že v kraji připadá na byt vyšší průměrný počet osob (o 0,07 osoby), neliší se od celostátního průměru počet osob na obytnou místnost a obytná plocha na osobu je v kraji dokonce 0,2 m² pod republikovým průměrem. Byty v rodinných domech jsou v kraji více zalidněny než byty v domech bytových, mají však v průměru obytnou plochu o 25,6 m² větší, a proto je v nich obytná plocha na osobu větší o 6 m².

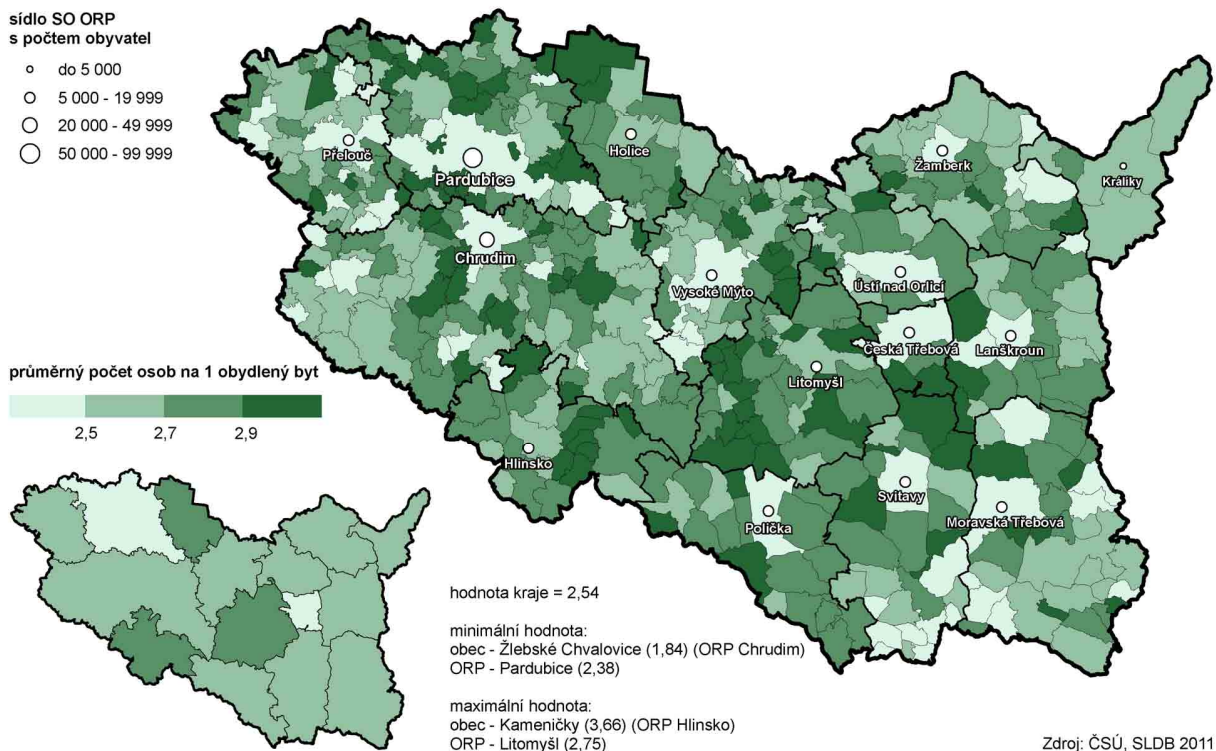
Graf 7.8 Průměrný počet osob na byt a obytnou místnost 8 m² a více podle právního důvodu užívání bytu

V nájemních bytech připadá na osobu nejmenší obytná plocha

Zatímco největší průměrný počet osob na byt v kraji připadá na byty ve vlastním domě a nejméně na byty v osobním vlastnictví, z pohledu počtu osob na obytnou místnost jsou nejzalidněnější nájemní byty. V těchto bytech je i nejmenší obytná plocha na osobu (28,1 m², přitom u bytů ve vlastním domě je to 34,6 m²).

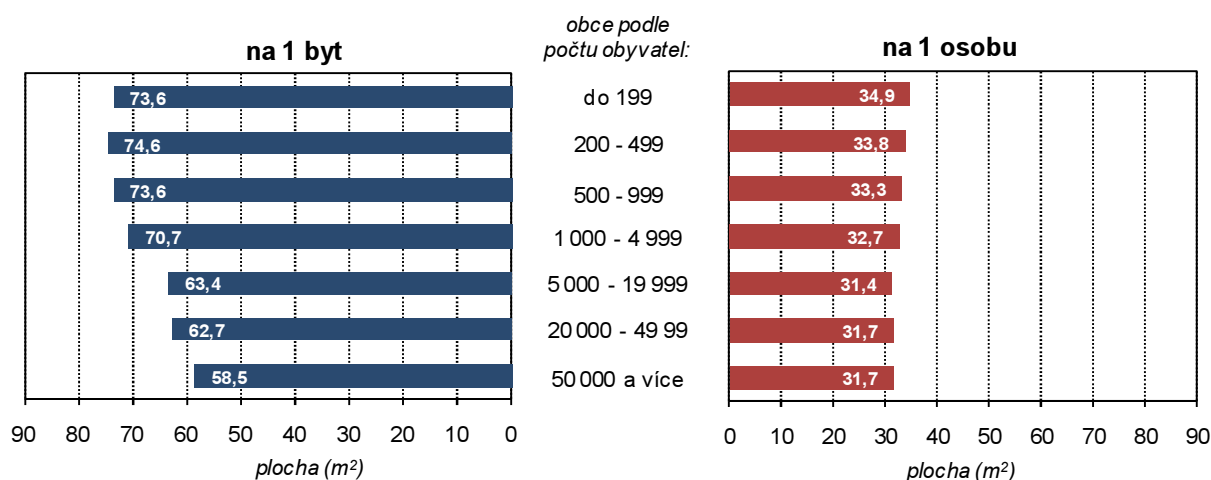
Průměrný počet osob v obydlených bytech v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší průměrný počet osob na byt je na Litomyšlsku

Mezi správními obvody ORP kraje se průměrný počet osob na obydlený byt pohybuje od 2,4 v SO ORP Pardubice po 2,7 v SO ORP Litomyšl, Holice a Hlinsko. Výrazně větší rozdíly jsou mezi jednotlivými obcemi. V obci s nejvyšším počtem osob na byt – Kameničkách je v bytech v průměru dvojnásobný počet osob než v obci s nejnižší hodnotou (Žlebské Chvalovice).

Graf 7.9 Průměrná obytná plocha na 1 byt a na 1 osobu podle velikostních skupin obcí

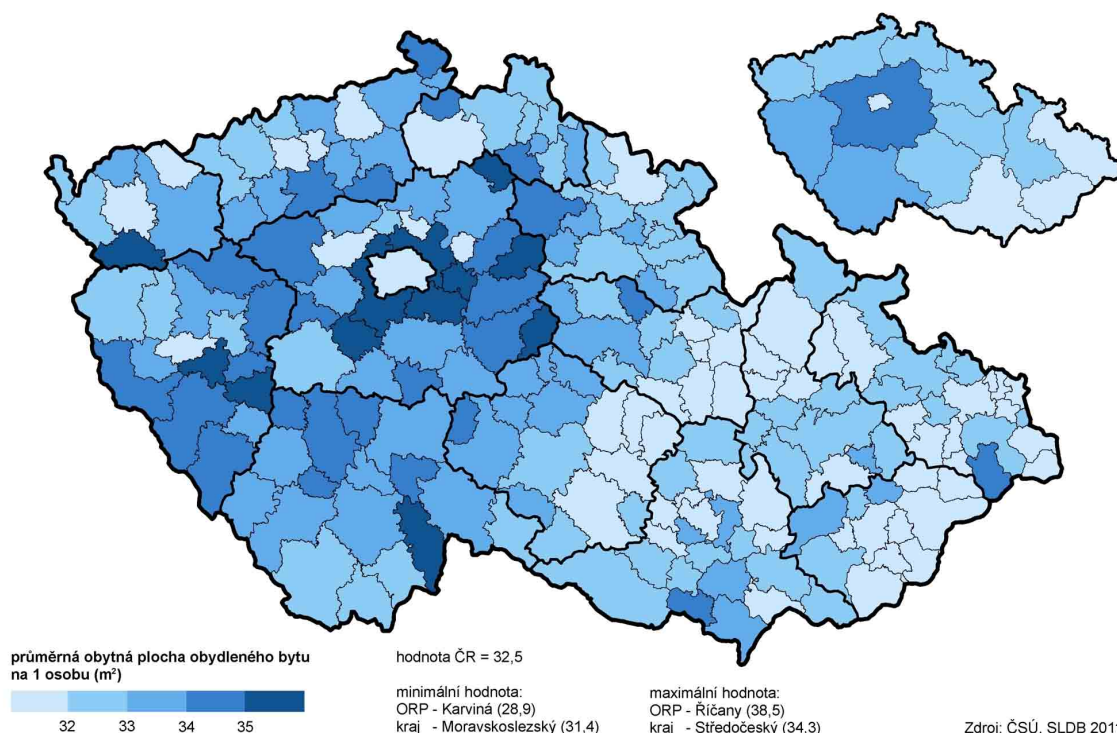

S rostoucí velikostí obcí se obytná plocha na osobu zmenšuje

Největší byty z hlediska průměrné obytné plochy jsou v kraji v obcích s 200 – 499 obyvateli, z hlediska průměrného počtu obytných místností s plochou 8 m² a více se neliší byty ve třech nejnižších velikostních skupinách, tj. v obcích do 999 obyvatel (4,1 místnosti na byt). Nejmenší byty jsou v průměru

v nejvyšší velikostní kategorii obcí, tj. v krajském městě, jak z hlediska obytné plochy (58,5 m²), tak i počtu obytných místností (3,4). Obytná plocha na osobu se s rostoucí velikostí obce zmenšuje (z 34,9 m² v obcích do 200 obyvatel na 31,7 m² v krajském městě).

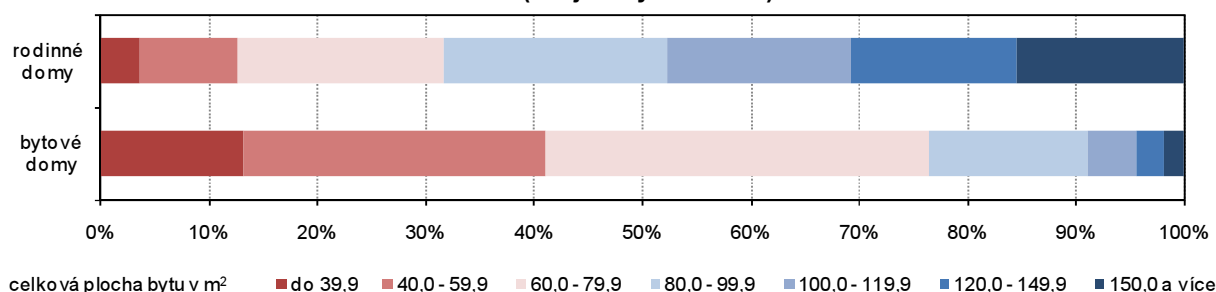
Obytná plocha bytů ve správních obvodech ORP a krajích

Největší byty jsou na Holicku a Litomyšlsku

Z územního hlediska jsou v kraji největší byty ve správních obvodech ORP Holice (76 m² obytné plochy) a Litomyšl (72 m²), nejmenší v SO ORP Česká Třebová (62 m²) a Pardubice (63 m²). Největší byty v rodinných domech jsou v SO ORP Pardubice, byty v bytových domech v SO ORP Holice. Z jednotlivých obcí kraje byla největší obytná plocha bytu zjištěna v Třebosicích (102 m²), následuje Barchov (96 m²), Spojil a Býšť (po 94 m²). Velké byty jsou především v obcích v blízkosti krajského města, ve kterých probíhala intenzivní výstavba rodinných domů po roce 2000 (obecně jsou byty v rodinných domech postavené v kraji v období 2001 – 2011 téměř o čtvrtinu větší než všechny byty v rodinných domech v kraji). Nejmenší byty jsou v Rudolticích (53 m²) a v Rybitví (54 m²), přitom v Rudolticích tato skutečnost souvisí s výstavbou velkého počtu malometrážních bytů v bytových domech v období 2001 – 2011.

Graf 7.10 Obydlené byty v rodinných a bytových domech podle celkové plochy bytu (ze zjištěných hodnot)

Celková plocha 1 bytu v rodinných domech je v průměru o polovinu větší než bytu v bytových domech

Na 1 byt připadá v kraji v průměru 89 m² celkové plochy, přitom byty v rodinných domech jsou o 17 m² větší a byty v bytových domech o 21 m² menší. Nejvíce bytů v kraji (26 %) má celkovou plochu bytu mezi 60 a 80 m², desetina bytů je větších než 150 m² a pouhých 8 % bytů má celkovou plochu bytu menší než 40 m². Značné rozdíly ve struktuře z hlediska celkové plochy jsou mezi byty

v rodinných a bytových domech. Nejvíce – 21 % – bytů v rodinných domech má v kraji plochu 80 – 100 m², 16 % bytů je větších než 150 m² a jen 4 % bytů nedosahuje 40 m². Byty v bytových domech mají nejčastěji plochu 60 – 80 m² (35 %), bytů nad 150 m² jsou 2 %, zatímco bytů do 40 m² je více než 13 %.

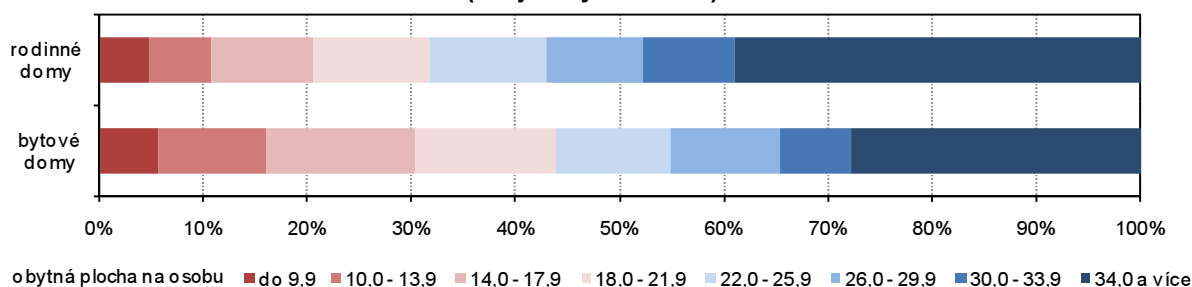
Tab. 7.3.3 Obydlené byty podle druhu domu a obytné plochy bytu

	Obydlené byty				Struktura obydlých bytů (%)			
	celkem	v tom			celkem	v tom		
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách
Obydlené byty	196 288	108 878	84 414	2 996	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho s obytnou plochou v m ² :								
do 19,9	7 307	2 802	4 133	372	3,7	2,6	4,9	12,4
20,0 - 29,9	8 920	2 167	6 366	387	4,5	2,0	7,5	12,9
30,0 - 39,9	13 406	4 320	8 834	252	6,8	4,0	10,5	8,4
40,0 - 49,9	25 565	9 085	16 278	202	13,0	8,3	19,3	6,7
50,0 - 59,9	30 543	12 553	17 769	221	15,6	11,5	21,0	7,4
60,0 - 69,9	24 683	14 214	10 283	186	12,6	13,1	12,2	6,2
70,0 - 79,9	19 027	13 004	5 884	139	9,7	11,9	7,0	4,6
80,0 - 99,9	24 382	19 699	4 501	182	12,4	18,1	5,3	6,1
100,0 - 119,9	12 140	11 072	962	106	6,2	10,2	1,1	3,5
120,0 - 149,9	7 245	6 885	309	51	3,7	6,3	0,4	1,7
150,0 a více	4 544	3 944	556	44	2,3	3,6	0,7	1,5

Nejvíce bytů v kraji má obytnou plochu 50 – 60 m²

Obytná plocha jednoho bytu je v kraji 66,5 m², tzn., že je o 22,5 m² menší než plocha celková. Nejčtenější jsou v kraji byty s obytnou plochou 50 – 60 m² (téměř 16 %), následují byty s 40 – 50 m². Pouze 7 307 bytů je menších než 20 m²; 57 % z nich je v bytových domech. Naproti tomu 4 544 bytů má obytnou plochu větší než 150 m², z nich je 87 % v rodinných domech. Byty v rodinných domech mají nejčastěji 80 – 100 m², byty v bytových domech 50 – 60 m² a byty v ostatních budovách 20 – 30 m² (nejčastěji v penzionech pro důchodce).

Graf 7.11 Obydlené byty v rodinných a bytových domech podle obytné plochy na osobu (ze zjištěných hodnot)

Nejmenší plocha na osobu je v nájemních a družstevních bytech

Obytná plocha na osobu je v kraji 32,3 m² při republikovém průměru 32,5 m². Nejmenší plocha připadá na osobu v nájemních a družstevních bytech (28,1 m², resp. 28,3 m²). Podprůměrná plocha na osobu je i v bytech v osobním vlastnictví (29,9 m²). V rodinných domech připadá v kraji na osobu v průměru 34,9 m², tj. o 1,2 m² méně než v celé ČR, přitom v 36 % těchto bytů připadá na osobu více než 34 m². V bytech v bytových domech připadá v kraji na osobu 28,9 m² a ve čtvrtině z nich je to plocha větší než 34 m². Méně než 10 m² připadá na osobu v 5 % bytů (ve 4 747 bytech v rodinných a 4 264 bytech v bytových domech).

Největší obytná plocha na osobu je na Holicku

Největší obytná plocha na osobu připadá ve správních obvodech ORP Holice (34,4 m²) a Chrudim (33,3 m²), nejmenší plocha připadá na obyvatele bytů v SO ORP Lanškroun (30,9 m²) a Česká Třebová (31,0 m²). Mezi jednotlivými obcemi mají největší obytnou plochu na osobu k dispozici obyvatelé Biskupic (okres Chrudim) a Hartinkova (v obou po 45,0 m²), nejméně obytné plochy připadá na obyvatele Vysoké a Rudoltic.

7.4. Úroveň bydlení domácností

Nejpříznivější charakteristiky úrovně bydlení jsou v domácnostech jednotlivců

Značné rozdíly byly zjištěny v úrovni bydlení jednotlivých typů domácností. Podle očekávání mají nejpříznivější charakteristiky úrovně bydlení domácnosti jednotlivců i přesto, že jejich byty jsou menší a mají v průměru méně obytných místností. Úplné rodiny žijí ve větších bytech než neúplné rodiny, avšak vzhledem k tomu, že v bytech obývaných úplnými rodinami je vyšší počet bydlících osob, je počet osob na obytnou místnost u obou typů rodin shodný. Méně příznivé podmínky mají rodiny se závislými dětmi (především neúplné rodiny, v jejichž čele je žena). Ty jsou z hlediska počtu osob na obytnou místnost srovnatelné s byty, ve kterých žijí 2 hospodařící domácnosti. Třikrát větší počet osob na obytnou místnost než je krajský průměr žije v bytech se 3 a více hospodařícími domácnostmi.

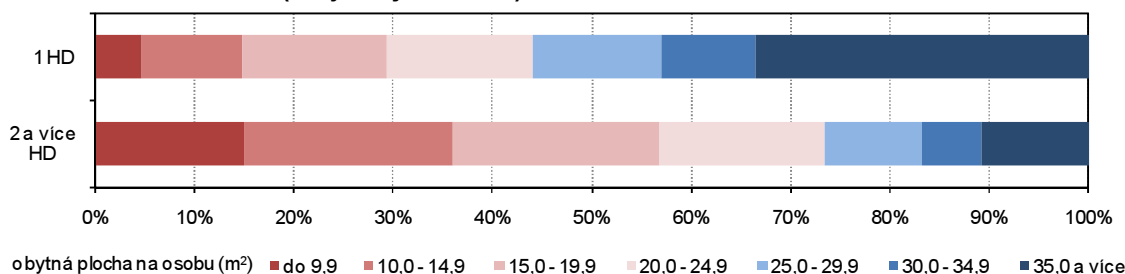
Tab. 7.4.1 Domácnosti bydlící v bytech podle typu a podle úrovně bydlení

	Byty celkem		Počet osob		Obytné místnosti 8 m ² a více na byt	Průměrná obytná plocha bytu (m ²)
	počet	%	na byt	na obytnou místnost		
Bytové domácnosti	196 288	100,0	2,54	0,76	3,78	66,5
tvořené 1 hospodařící domácností	187 799	95,7	2,45	0,74	3,75	65,9
rodinné domácnosti	127 451	64,9	3,07	0,86	4,04	71,1
tvořené 1 rodinou	124 184	63,3	3,01	0,85	1,51	70,7
úplné rodiny	101 510	51,7	3,10	0,85	4,10	72,0
bez závislých dětí	59 051	30,1	2,48	0,71	3,95	67,7
se závislými dětmi	42 459	21,6	3,96	1,04	4,31	77,9
neúplné rodiny	22 674	11,6	2,63	0,85	3,66	64,6
bez závislých dětí	11 165	5,7	2,39	0,74	3,75	65,3
se závislými dětmi	11 509	5,9	2,87	0,96	3,57	63,8
tvořené 2 a více rodinami	3 267	1,7	5,32	1,23	4,92	87,4
domácnosti jednotlivců	54 135	27,6	1,00	0,42	3,05	53,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	6 213	3,2	2,49	0,90	3,32	59,5
tvořené 2 hospodařícími domácnostmi (HD)	7 917	4,0	4,26	1,09	4,44	80,3
tvořené 3 a více HD	572	0,3	7,16	2,24	3,88	69,7

Nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou je obýván dvěma společně hospodařícími rodinami

Úroveň bydlení, vyjádřená typem (kvalitou) bytu, ve kterém hospodařící domácnosti žijí, nezávisí ani tak na počtu domácností v bytě jako na typu domácnosti. Nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou byl v roce 2011 v kraji v bytech, ve kterých společně hospodařily 2 rodiny (1,0 % těchto domácností), popř. ve kterých žily úplné rodiny se 2 a více závislými dětmi (1,2 %), či úplné rodiny bez závislých dětí. Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou obývaly vícečlenné nerodinné domácnosti (17,7 % domácností), domácnosti jednotlivců (8,3 %) a neúplné rodiny s 1 závislým dítětem (5,8 %).

Graf 7.12 Obydlené byty podle počtu hospodařících domácností (HD) a podle obytné plochy na osobu (ze zjištěných hodnot)

Ve třetině samostatně bydlících domácností připadá na osobu více než 35 m² obytné plochy

Značné rozdíly jsou mezi samostatně a společně bydlícími hospodařícími domácnostmi, porovnáme-li je z hlediska obytné plochy na osobu. V 15 % domácností, které žijí v bytech s další hospodařící domácností, připadá na osobu méně než 10 m² obytné plochy a v 11 % je to více než 35 m². Naproti tomu u necelých 5 % samostatně bydlících domácností připadá na osobu méně než 10 m² a ve třetině domácností je to více než 35 m².